

бесны тѣла. Само отпослѣ, като забѣлѣжвали, че 1) *всичкы-шы звѣзды сж неподвижны* и че 2) *всичкы-шы планешы ся движяшь около слънце-шо*, договеднися, че *слънце-шо*, като звѣзда, е *неподвижно*, а *земя-ша*, сжще както и другы-ты планеты, *ся движи около слънце-шо*.

Освѣнь звѣзды-ты и планеты-ты, на небо-то ся видать още и *сѣжшници* и *комешы*. Спѣжтници-ти ся тѣмны тѣла, конто не свѣтять отъ само-себе-си и, конто ся въртять около нѣкои планеты; така *мѣсячина-ша* или *луна-ша* е спѣжтникъ на земѣ-тж.

Кометы сж такывы небесны тѣла, конто ся отличявать отъ звѣзды-ты по това, че промѣнявать мѣсто-то си на небо-то; а отъ планеты-ты ся отличявать по вида: из'отзадъ имъ, обыкновенено, ся види свѣтлж ивицж, която ся наричя опашка.

Истинны познания и правы свѣдѣния за земѣ-тж, хората добывали постъпенно, като събирали и сравнявали разкази-ти и описания-та на различни пѣтници и на люде, що сж видѣ'ли. Събраны-ты, така правы *свѣдѣния за земѣ-тж* *поверхнинѣ*, и туряны въ познать рядъ, *правяшь наукѣ*, коѣжто наричятъ **ЗЕМЕОПИСАНИЕ (ГЕОГРАФИЯ)**.

И така, *земя-ша* е *планеша*; тя е *валчешта* като всичкы-ты другы небесны тѣла, *има сѣжшникъ мѣсячинѣ-шѣ*, като много другы планеты, и *ся върши около слънце-шо*, като всичкы-ты планеты.

ПЫТАНИЕ ВРЪХУ 1-й УРОКЪ.

Въ каквы мѣста ся най-много селятъ хора-та?

Що е земна повърхнина?

Отъ що състон тя?

Може ли да ся види отеднажъ всичкж-тж земнж повърхнинѣ?

Дѣ ся находи въздухъ-ть?

Що е небо?

Небо е бескрайно-то пространство, или мѣсто-то около земѣ-тж.

Дѣ е края на небо-то?

Що ся види на небо-то, кога е ясно? — Що е слънце?

Що ся види на небо-то ноцѣ? — Що сж звѣзды?

Защо ся не видать звѣзды-ты денѣ?